

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kölcsey-utca 6. (Profétszálló, 1. emelet 6.) Telefon 15-33. A „Szeged” megjelenik hétfő kivételével minden nap. Egyes szám ára 10 korona. Előfizetési árak: Egy hónapra Szegeden 240, Budapesten és vidéken 260 kor.

SZEGED

Hirdetési árak: Felhasábon 1 nm. 4, egy hasábon 7, másfél hasábon 10-50, két hasábon 14 korona. Apróhirdetés 4 K. kövér betűkkel 8 K. Szövegtől közlemények soronként 40 K. Nyitár, családi és orvosi hír 60 K. Többesírti feladásnál árendemény.

III. évfolyam.

Szeged, 1922 november 23, CSÜTÖRTÖK.

207-ik szám.

Batuala.

Ne döbbenjen meg a szives olvasó, ha e nehéz pillanatokban, mikor az államvasutak igazgatósága a tarifaemelés révén új drágító hullámmal akarja előtéríteni az országot, a nemzetgyűlésen új csaták készülődnek, Gömbös Gyula pedig legsürgősebb feladatnak jelzi a királypárti izgatások megfékezését, lapunk vezető helyén egy francia regénnyel merünk foglalkozni. Még azon se döbbenjen meg, hogy ennek a regénynek *Batuala* a címe és nem is itt játszódik valahol Európában, hanem Szerencsényország kelles közepén, valahol az egyenlítő környékén, Ubangi-Sariban, ama négy tartomány egyikében, melyek együtt az egyenlítői afrikai francia főhatalmát alkotják.

A regény főhőse egy Batuala nevű vitéz munkuzsi, aki hűvös reggeleken kileheli az *alvó tilizet* magából, — a füstje meglátszik a leheletén, — ha viszik, megvakarja a talpát, nyolc felesége van, nyolc kunyhója az asszonyok számára, ami elég nagy fényűzés a mai lakásingés világ közepette, egyebekben pedig ugyanazt a békésen semmittevő életet éli, mint a feketék valamennyien. Ezt a Batualát legkedvesebb felesége, Jasszigendza megcsalja egy Bisszibengi nevű gyapjas haju szeladonnal. Batuala bosszút esküszik, de bosszuját nem tudja végrehajtani, mert egy párdac halálosan megsebzti s mialatt utolsókat hörög, a hűtlen asszony odaadja magát a szeretőjének.

Ismételjük, ne döbbenjen meg az olvasó, ha vezető helyen foglalkozunk ezzel a regénnyel. Néha ugyanis közönséges regények száz kötet társadalompolitikai okoskodásnál többet elárulnak koruk lelkéből és gondolkodásából. Még megnövekszik az ilyen regények szimptomatikus jelentősége, ha olyan kivételes ajánlással indulnak az olvasóközönség meghódítására, mint a Goncourt akadémia nagydíja, rövid idő alatt elérik Franciaországban és Németországban a százezres példányszámot s még Magyarországon is alig néhány hét alatt két kiadásban kerülnek forgalomba.

Azt hisszük, nem csalódunk, ha ezt a kivételes sikert nem a könyv irodalmi értékének tulajdonítjuk. Akadémiák is, közönség is nagyon gyakran tévednek az ítéletükben s éppenséggel nem lehetetlen, hogy a különleges és furcsa néger miliő volt az, amely René Maran regényének a Goncourt-díjat és a páratlan könyvsikert, még Magyarországon is megszerezte. Hihetőleg helyes nyomon járunk még akkor is, ha ebben a sikerben részt tulajdonítunk még a nagyon közönséges és enyhén kifejezve — husba vágó erotikának is, melynek egészen új változatait tudja produkálni az, aki nem elégszik meg az európai hálósobák malacsaigaival, hanem Afrikába megy témát keresni. Az újfajta csiklandozást kívánó európai publikumnak ugyanóyan megtévelyedése lehet ez a regény, mint volt a *Szanin* esete, amelynek orosz különlegességei adtak új mellékízt a már megszokott tragárságoknak.

Lehet, hogy a René Maran regényének vannak olyan irodalmi értékei, melyek a máskülönben gyakorlatilag fordítónak az átírásában elvesztek. De egy olyan fordítás, melyben *bölm-békek brekegnek*, nem sok megbízhatóságot ígér a többi részleteiben sem. Így az eredetinek az ismerete nélkül azt kell gyanítanunk, hogy a *Batuala* csak egyik habrongya a társadalmi és irodalmi dekadencia hullámanak, mely a győzelem állítólagos fellendülése mellett is végigsöpör Franciaországon. Ennek a dekadenciának a szülőttei az olyan írók, akik nem írhatnak olyan könyvet, melyet saját leányaiknak a kezébe adhatnának s melyek az ugynevezett realizmusból és pszichoanalizmusból egyszerűen a törvényszéki orvostan, vagy a néprajzi tudomány zárt fejezeteinek a területeire siklanak át. Nincs azonban könyv, melynek ne volna bi-

zonyos érdekessége, ha az olvasó megértő szemmel olvassa. Ez az érdekesség a fehér és színes embernek egymáshoz való viszonya a gyarmatokon. Ha igaz az, hogy a bőrünk színére való tekintet nélkül mindnyájan emberek vagyunk, akkor az emberiség lelkiismeretének kell megszólalni azokra a szörnyű vádakra, melyek ennek a regénynek a lapjain a *nemeslelkű* francia nemzet gyarmatpolitikája ellen emelkednek. Korlátlan hatalom olyan emberek kezében, akik egy nap tizenöt liter szódás pálinkát isznak meg és úgy rekordoznak a whisky-ivásban, mint az atléták a diskoszvetésben, vagy marathoni futásban. Termékeny országok, melyek elnéptelenednek, mikor a civilizáció oda beteszi szöges talpu cipőjét. Benszülöttek, akik menekülnek és menekülnek, míg minden földjükből ki nem fosztják őket és el nem pusztulnak. Érzelmes szívű emberbarátok, akik szeretnének e borzalmakon segíteni, de nem tudnak, mert az afrikai szerencsétlenek oly feketék, hogy majdnem lehetetlen őket sajnálni.

A *fehér ember utja* idegen világrészekben holttestekkel van kikövezve. A harc, mely a kaucsukért, gyapotért, elefántcsontért, aranyért folyik, évről-évre ezek életébe kerül. Időről-időre a konkurrens szívesége le szokott lepőteni egyes ilyen dolgokat s ilyenkor kerülnek

nyilvánosságra a perui bányák, a hátsó-indiai holland ültetvények, a belső afrikai francia gyarmatok és a bengáliai falvak titkai, melyeket a civilizáció terjesztői reptülőgépekről bombáznak, mert úgy ók nincsenek veszedelemben. Talán igaza van a néger legendának, hogy a fehér ember nem is volt mindig fehér, csak örökre elsápadt, mikor a nagy szellem megkérdezte tőle:

— Mit műveltél embertársaidal?

A néger legendának alkalmasint igaza van. De ha az igazságot keressük, nem kell elmenünk Afrikáig. Európában is megismerhettük az imperializmust, mely tudatosan készítette elő a háborút, láttuk a hadviselést, melynek programjában volt a *baby-killing*, a csecsemő-gyilkolás és kénytelenek voltunk megismerni a háborúnál is gonoszabb békét, amely a civilizáció nevében elpusztítja a kultúrát, a népek önrendelkezési joga nevében a nemzeteket s az emberiséget nevében az embereket. Mindezt hidegvérrel, nyugodtan csinálták a békeszerzők, mert már fehérek voltak s nem volt okuk félni, hogy a nagy szellem kérdésére elfehérednek.

Valahogyan ezek a gondolatok cikáznak végig az embernek az agyában, ha elolvasta a Goncourt-díjjal kitüntetett regényt s utána belebámul a korán szürkülő novemberi délutánba...

A házszabályok szigorítása.

(A Szeged budapesti tudósítójától.) A kormánypart hevesebb temperamentumu tagjainak már hosszabb idő óta az a törekvésük, hogy rábírák a miniszterelnököt a szigorított házszabályok életbeléptetésére. Eörfy Imrének ilyen irányú javaslata csak arra szolgál, hogy Damokles kardjaként lebegjen az ellenzék feje fölött s ezáltal a kormánypart elérhesse a vitának neki kedvező szűk mederben való lefolytatását. A legutolsó napok szintén felszínre vetették a kérdést, ugyszólván két hivatalos bejelentés formájában. Az első bejelentés a miniszterelnök részéről történt Hódmezővásárhelyen. Kijelentése azt mutatja, hogy a kormány foglalkozik ezzel a kérdéssel. A nemzetgyűlés mai ülésén a vita hevében *nagyatádi Szabó István* földművelési miniszter jelentette be, hogy *ide házszabályok kellenek*. A földművelésügyi miniszter közbelépése már nem a házszabályok megvalósításának lehetőségét, hanem szükségességét jelenti s ebből következik, hogy a kormány már határozott ebben az ügyben.

Az ellenzék a sérelmeknek háttérbeszorításával a maga részéről kerülni fog minden olyan témát, amely gyújtóanyaga lehet a pártpolitikai szenvedélyeknek. A súlyos támadás, amely az ellenzékét Váásrhelyen érte és a házszabályok revíziójának gondolata alkalmas erősebb összeköttetések felidézésére. Egyébként az ellenzék úgy a támadással, mint a házszabályrevízió-

val holnap este a szövetségelt ellenzék vacsoráján foglalkozik és ez alkalommal megadják a választ Betilen István grófnak vásárhelyi beszámolójára.

A politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Vázsonyi Vilmos, aki a mai napra interpellációt jegyzett be a betiltott *Reggeli Hírlap* ügyében, interpellációját elhalasztotta. Az ügynek az a háttere, hogy a nemzetgyűlés mai ülésén Rakovszky Iván érintkezésbe lépett Vázsonyi Vilmossal és arra kérte, minthogy a *Reggeli Hírlap* ügye elintézés alatt van, tekintsen el az interpellációtól és várja, meg a következő interpellációs napot, amíg ez a kérdés véglegesen megoldható lesz. Amennyiben szombaitig nem intéznék el az ügyet, Vázsonyi megteheti interpellációját.

Értesülésünk szerint a miskolci szociáldemokrák csütörtökre népgyűlést hívtak össze, a rendőrség azonban arra való hiva közással, hogy a népgyűlés már megteti kormányintézkedést szándékozik kritika tárgyává tenni, amely esetleg a nép hangulatát könnyen felizgathatná, a népgyűlést nem engedélyezte.

Zsirkay mandátuma.

A nemzetgyűlés igazolási állandó bizottsága november 23-án déli 12 órakor az elnöki fogadóteremben ülést tart. Tárgy: Kun Béla és Zsirkay János, időközben megválasztott nemzetgyűlési képviselők megbízólevelének megvizsgálása.

Ellentétek a lausannei konferencián.

Már tegnap megmutatkozott, hogy a békekonferencián sok a surlódási felület. A délutáni tárgyaláson folytaták a vitát s Poincaré még azt sem tartotta megengedhetőnek, hogy a delegáció tagjai a hivatalos közléseken túl beavassák a sajtó képviselőit a tárgyalások menetébe, hanem azt kívánta, hogy a konferencia résztvevői fogadjanak becsületszóra szigorú titoktartást. Izmid kijelentette, hogy a török delegáció ebben a kérdésben szabadkezet tart fenn magának, sőt már holnap, ha érdekes lesz a tárgyalás, a maga részéről közléseket fog tenni a sajtónak.

A békekonferenciának a területi és katonai kérdések tárgyalására küldött bizottsága mai

első ülését Törökország európai határainak megvizsgálásával kezdte meg. Izmed pasa, a török delegáció vezetője az 1913. évi határt bővítelte és azt kívánta, hogy Nyugattráciában tartsanak népszavazást. Venizelosz kijelentette, hogy Görögország az 1915. évi határok visszaállítását mellett van. Nincsics szembehelyezkedett azzal a tervvel, hogy Nyugattráciában népszavazás tartassék.

Mussolini miniszterelnök Lausanneban az Egyesült Államok képviselőivel megbeszélte azokat a módokat, amelyek az Egyesült Államok és Olaszország között a gazdasági együttműködésre a legalkalmasabbnak bizonyulnak. Utánuk Mussolini Duca román külügy-

minisztert, majd Nincscs jugoszláv külügy-minisztert fogadta. Utóbbival több mint egy órán keresztül megbeszélte a két ország közötti függő kérdéseket.

Mussolini a *Matin* lausannei tudósítójának a következőket mondotta:

— Franciaország elégedetlen a békéjével és igaza van. A béke rossz. A háborút nem folytattuk természetes befejezéséig. Így kellett volna befejezni: a franciák Berlinben és mi Bécsben és Budapesten. Törökön kellett volna ragadni az ellenséget. A franciák nem csatlóznak abban, hogy a németeknek eltökélt szándéka nem fizetni meg nekik tartozásukat. Németország azonkívül élő fenyegetés Olaszország számára is. A Keletet hatalmába kerítette a bolsevizmus őrültsége, mely a revansra szomjazó Németországot is magával ragadja.

Kairói lapjelentések szerint ott hivatalosan közölték, hogy Franciaország elhatározta, hogy megtartja Észak-Szíriát és nem engedi át a kemalistáknak. Aleppból védelmi erősítések létesítéséről érkeztek jelentések. Franciaország-

nak ez az elhatározása, hír szerint, Poincaré és lord Curzon legutóbbi megbeszélésének eredménye.

Izmid basa tegnap új utasítást kapott Angorából. Ugy látszik, hogy a törökök hajlandók engedményeket tenni a tengerszoros szabadságának kérdésében. Állítólag Moszul és a szíriai határ kérdésében is hajlandók némi engedékenységre. Ezzel szemben követelik a kapitáció feltétlen megszüntetését és Drinápoly külvárosának, Karagacsának odailését.

Tegnap nagy ünnepséggel beiktatták Abdul Medzsidet, az új kalifát.

A szultán Maltába való menekülése alkalmából kénytelen volt háremét Konstantinápolyban hagyni. A *Corriere della Sera* jelentése szerint a szultán nejei között óriási pánik tört ki. A törvényes feleségei közül három az angorai kormány előtt letették az alattvalói hűségüket és egyúttal anyagi támogatást kértek. A háremben általános az ijedelem, 200 odaliszk minden támogatás nélkül a legnagyobb nyomornak van kitéve.

Panamavád a nemzetgyűlésen.

A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 előtt nyitotta meg Szcitovszky elnök.

Pakots József kéri a Ház tanácskozásképeségének megállapítását. Minthogy 40-nél több képviselő van jelen, a Ház tanácskozásképes.

Az elnöki bejelentések után felolvassák az indítványi és interpellációs könyvet, amelyben 29 interpelláció van bejegyezve. Az interpellációra a napirend letárgyalása után térnek át.

Vass József népjóléti miniszter beterjeszti a lakásügy rendezéséről szóló törvényjavaslatot.

Eörfly Imre a pénzügyi bizottság előadója beterjeszti jelentését a közadó kezeléséről.

Báró Lers Vilmos, a közgazdasági és munkügyi bizottság előadója beterjeszti jelentését az éjjeli munkának egyes szakmákban való eltöltéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Napirend szerinti következő a vármegyei alkalmazottak létszámviszonyának, a községi kör- és segédjegyzők illetményeinek szabályozásáról, a városok fejlesztéséről szóló törvényjavaslatok általános vitájának folytatása.

Nagy Ernő szól elsőnek a javaslatához. Hogy mennyiben felel meg hivatásának a mai közigazgatás, azt ő, mint tisztviselő, nem hivatott megállapítani. Megállapítja azt is, hogy ami hiba van, az nem az emberekben rejlik, hanem a közigazgatási rendszerben, amelyet 1886-ban inauguráltak. A régi vármegye az alkotmány bástyája volt, ma ezt igazán nem lehet elmondani. Ma a vármegyét egyes klikkek, családok érdekszövetkezetévé süllyesztették le. Titkos ugyan a közigazgatási életben a választás, de ha például a főszolgabíró nem azt választatja meg jegyzőnek, akit az alispán, vagy a kormány akar, akkor már ott is hagyhatja a helyét. Azt tekintik legjobb főszolgabírónak, aki a legjobb kortes. A jelenlegi javaslatokból mintha az államosítás szele csapna ki. Ezt helyteleníti, mert félti a közigazgatást és felfi az országot az államosítástól. Inkább ne csináljanak reformot, mint ilyen. Ezután a községi jegyzők helyzetéről beszél. Kéri a belügyminisztert, hogy a jegyzőt és a főszolgabírót adja oda a falunak, a népnek. Egyáltalában fontos volna, ha a törvény pragmatizálná ezt az egész tisztikart, mert különben bármily nehezére esik is kimondani, a mindenkori kormánynak csak a cselédei maradnak a közigazgatási tisztviselők, éppen erre való tekintettel nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Szabó Géza tiltakozik Nagy Ernő és Hegyemegi Kis Pál azon beállításá ellen, mintha a vármegyénél osztályuralom lenne.

(Haller István: Legyen a fizetés méltóságos, a cím pedig tekintetes.)

Szabó: Ezt én is helyeslem és megállapítható, hogy a mostani reform minden tekintetben megfelel a közkevélyságoknak.

Oberhammer Antal kifejti, hogy a városi tisztviselők hátrányban vannak az állami tisztviselőkkel szemben. Nagyon hátrányos ez az állapot az államra nézve is, mert nem lesznek megbízható tisztviselők a városoknak.

Györki Imre dr. szól a javaslatához. A javaslat csak arra alkalmas, hogy a közigazgatás és a lakosság között az ellentétet mérgesítse. A ma-

gyar vidéki városok nagyon elmaradt állapotban vannak, szükséges volna, hogy vezetőik hasznos intézményeket tanulmányozzanak a külföldön. A közigazgatási tisztviselők csak a közönség zaklatásában leleményesek. A politikát teljesen ki kellene kapcsolni a közigazgatásból. A javaslatot nem fogadja el.

Szcitovszky Béla elnök az idő előrehaladottságára való tekintettel napirendi indítványt tesz, melynek értelmében a legközelebbi ülés holnap, november 23-án délelőtti 10 órakor lesz.

Ezután az elnök öt perc szünetet rendel el, amely után áttérnek az interpellációkra.

Szakács Andor a nincsetlenek listájával való ellátása tárgyában interpellálja meg a közlelmezési minisztert. Békésmegyében az ellátatlanság számát leszállították, ami különösen érinti a földmunkásokat. Kérde a közlelmezési minisztert, hajlandó-e a sérelmes intézkedéseket jóvá tenni?

Bud János közlelmezéstudományi miniszter kijelenti, hogy amikor átvette a tárcát, annak programjába a fogyasztók érdekeinek képviselését vette elsőnek. Ezek érdekeinek szolgálatában áll.

Szakács Andor és a Ház a választ megnyugvással tudomásul vette.

Rupert interpellációja.

Rupert Rezső az állami tőzegtételeknek osztrák kézre való juttatásáról interpellál. Nincsen hazafiasság, mindenki elzárkózik az áldozatok elől. A legtragikusabb helyzetben élünk ma, amikor meg kell menteni a magyarság száz-ezreit az éhenhalástól. Mégis a legridegebb önzés uralkodik és az ország érdeke csoportok martaléka lett. S ha ezt valaki szóvá meri tenni, aki egyenlőséget, rendet, biztonságot követel, azt rögtön forradalmárnak nyilvánítják. Ez a könnyelműen odaadott vád azonban üres frázis, amelynek nincs komoly értéke. A mostani gazdasági válságra tipikusan jellemző eset a veszprémi megyei és székesfehérvári tőzegtételek esete is. A kormány a tételek komoly és intenzív kihasználásával kezdett foglalkozni a forradalom után. A tételek birtokosai 16 millió korona állami szubvenciót kívántak gépek beszerzésére. Ezeket be is szerezték, azonban nem foglalkoztak kellő buzgalommal, mire egy rendelet felhatalmazást adott a kormánynak a tételek kisajátítására. Az intenzív termelés tulajdonképpen 1919-ben indult meg, amikor az állam a bankokkal megállapodást kötött. A kormány később jobbnak látta, hogy ezeket a tételeket magánkézbe adja át. Nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter összehozott egy érdekeltséget a Hangya vezetésével, amelyben részt vett a Magyar Általános Köszénbánya, az Angol Magyar Bank, a Magyar Általános Hitelbank, a Kereskedelmi Bank, az Egyesült Takarékpénztár és a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársaság. A pénzügyminiszteri jóváhagyás azonban sokáig késlett, ami a bankok kedvét meglehetősen elvette az ügyből. Ez a késedelmesség azért történt, mert a miniszterelnökségen megjelent Povhorszky nyugalmazott államtitkár, aki a bankok ellen kellett ott huzakodni. A miniszterelnökségen csakugyan azt a

választ adták a szindikátusnak, hogy országos méretűvé akarják kifejleszteni a telepet és ezzel megbízzák Povhorszkyt. Nagyatádi Szabó Istvánnak akkor még nem volt kellő súlya, mint ahogy Hódmezővásárhelyen is csak negyedrangú szerepet kapott. (Zajos ellentmondások.) Povhorszky lett Magyarország tőzegiktátora. Az ügyben mindenütt az ő keze nyomai láthatók, ő hozott létre érdekeltséget és ezzel állottak szóba a miniszterelnökségen. Az érdekeltségek tagja volt a *Torfindustrie Gesellschaft* és az *Altindische Gesellschaft* és hogy valami faji színezete is legyen a dolognak, bevették a déli vasutak és Tőzegi Freundot is, a Polgári Serfözde tőzészvényesét. (Rassay Károly: Tőzegi Freund.) Hatvanmillió tőkével részvénytársaságot alapítottak, ebbe a szindikátus részt vett 40, az állam 20 millióval, úgy hogy az állam ennek az összegnek fejtében áttengedte tőzegtelepeit és ott lévő berendezéseit. Két állami tőzegtelep volt és mindkettő már üzemben volt. A két tőzegtelepen lévő berendezés értéke meghaladja a 123 millió koronát. Ez mind az állam tulajdona.

Szilágyi Lajos: Parlamenti vizsgálatot kérünk! (Zaj a Ház baloldalán.)

Rupert Rezső: Garami Ernő 16 millió koronát adott jó pénzben a nagybirtokosok felségelyezésére erre a célra. Tessék elképzelni, milyen összeget jelent ez ma. A bankok is befektettek jó valuta melletti 30 milliót. Ez ötven milliós befektetést jelentett.

— A magyar állam kötelezte magát arra, hogy a társaság harminc milliót kapjon a jegyintézetből a bankoknál fennálló tartozás fedezésére. Ezzel még nincs vége az áldozatoknak, a 20 millió korona névértékű részvényért még arra is kötelezte a magyar államot, hogy a részvénytőke negyed részét évenként rendezésre fogja bocsátani. Ez a tőzegtelep nem a társaságé, hanem annak két tagjé, Tőzegi és a Déli Vasut-é.

Rassay Károly: Mikor kelt a szerződés?

Panamázott az ország pénzével...

Rupert Rezső: Az egész vállalkozás mozgatója Povhorszky nyugalmazott államtitkár. Vajda Ernő műegyetemi tanár, aki egész életét a tőzeg tanulmányozásának szentelte, megállapította, hogy nem értenek a dologhoz és ott hagyta az egész társaságot. (Fridrich István: Engem csak az igazság érdekel.) Ezt a hülyenkezelésszámba menő szerződést a kormány 1922 szeptember végén, vagy október elején kötötte a társasággal. Elnöke báró Perényi Zsigmond. (Viharos zaj. Meskó Zoltán: Botrány. Szilágyi Lajos: Nagyon érdekes.) Az igazgatóság tagjai osztrák részről többen, magyar részről Mayer János, volt földmívelésügyi miniszter. (Az egész ellenzék kórusban zugja az éppen belépő Mayer János felé: Aha! Nagy Ernő valamit kiált Nagyatádi felé, a nagy zajban azonban nem lehet érteni szavát. Nagyatádi Szabó István magából kikelve kiáltja: Kikérem magamnak. Reizinger feláll és úgy kiáltja feléje: Panamázott az ország pénzével. Viharos felkiáltások: Üljön le! Reizinger tovább kiabál. Elnök rendreutasítja.) Benne van még az igazgatóságban egy csomó ember, akiket a pikantéria kedvéért nem akar megnevezni. Ez a vállalkozás csak azért érdekli, mert a tőzeg kitermelésével az állam az osztrákoknak nagy nemzeti ajándékot adott. Előterjeszti interpellációját a miniszterelnökhöz, a pénzügyminiszterhez és a földmívelésügyi miniszterhez.

A pénzügyminiszter védekezése.

Kállay pénzügyminiszter válaszol Rupert interpellációjára.

— Figyelmesen végig hallgattam az interpelláció képviselőt, de nem tudtam megállapítani, vajon a képviselő ur a magyar állam érdekeit védi-e akkor, amikor jónak tartja az alkalmat arra, hogy a kormány ellen politikai támadást intézzon. Ha Rupert hülyén kezeléssel vádolja a kormányt, akkor kötelességének tartja ezt a vádat visszautasítani. A helyzet úgy áll, hogy a magyar állam már régebben foglalkozott a tőzegtelepek kitermelésével s haszonbérleti szerződéseket is kötött. A munkálatok vezetésével a földmívelésügyi miniszterium egyik osztálya volt megbízva. Hosszabb idő óta foglalkozott ez az osztály a kérdéssel, de különösebb eredményeket eddig nem tudott felmutatni. Kaptak egynéhány ajánlatot angol cégekől,

német társasággal is folytatott tárgyalásokat, hasonlóképpen az interpellációban megnevezett céggel is, amellyel azután meg is kötötték a szerződést. A szerződést Bethlen miniszterelnök írta alá, de nem ő kötötte meg, hanem a minisztertanács, amely a szakemberek véleményének kikérése után foglalkozott behatóan ezzel a kérdéssel. Azért kötötték meg ezzel a céggel a szerződést, mert a beérkezett ajánlatok között nem volt jobb és megfelelőbb. A szerződésben felvettük azt a rendelkezést, hogy az alapítandó részvénytársaságnak állandóan fokozni kell a már meglevő termelést mindaddig, amíg Magyarország házfogyasztásának szükséglete nincs kielégítve. Ha ennél jobb szerződést tudtak volna kötni, megtették volna, azonban ezt megfelelőnek tartották és ma is annak tartják. A kérdés az, hogy a szakértők igazat adnak-e ebben a kérdésben vagy nem.

Mayer János személyes kérdésben szólal fel. Mikor a Házba lépett, itt tisztességről, hazafiságról, becsületről röpködtek a szavak. Kijelenti, hogy sem Rassay, sem Rupert, sem Pikler képviselő urhoz nem fog fordulni tisztességért. Rassay felszólalása ellen csak azért van kifogása, mert nem várta meg, hogy ő maga jelentse be az összeférhetetlenséget, hanem minden várakozás nélkül felpattant és megelőzte őt, aki tudja, mi a kötelessége.

Egy kis vihar.

Rassay személyes kérdésben szólal fel. Én nagyon jól tudom, hogy olyan nemzetgyűlési képviselő, mint Mayer János, aki már hosszú

évek óta tagja a Háznak, sőt már félig-meddig miniszterelnökségben szenved, kellene, hogy tudja, mi a kötelessége, azonban Mayernek azt mondja, hogy nem ma kellett volna az összeférhetetlenséget bejelenteni, hanem októberben, amikor már annak a vállalatnak igazgatósági tagja volt.

Rupert: A hiba épp ott van, hogy ezeket a gépeket beszerzési áron adja át a társaságnak és nem becsértéki áron. A választ nem veszi tudomásul.

Rassay Károly a házszabályokhoz kér szót és bejelenti az összeférhetlenséget Mayer János nemzetgyűlési képviselő ellen.

Rupert Rezső szólal fel, aki nem kételkedett abban, hogy a szerződést az állam megkötésével kötötték. (Nagyatádi Szabó István az asztalra csap: A házszabályok kellenek ide! Szabó József budapesti: Panamákat nem lehet házszabályokkal orvosolni.)

A Ház többsége a földmivelésügyi és a pénzügyminiszter választ tudomásul vette.

Ezután Tarányi Ferenc terjeszti be interpellációját a földadóról szóló törvényjavaslat végrehajtása ügyében. Második interpellációjában a bortermelési adónak hatályon kívül való helyezéséről szól.

Rassay interpellációjának elhalasztását kéri. A Ház nem járul hozzá. — Vázsonyi Vilmos szintén halasztást kér. A Ház a halasztást megadja.

Kabók Lajos interpellációja után az ülést hat órákor az elnök bezárja.

Éhségzavargások Németországban.

Az elviselhetetlen drágaság miatt olyan nagy az elkeseredés, különösen a munkások között és a középosztályban, hogy egyes városokban éhségzavargások történtek ki. Köln után Düsseldorfban, majd Drezdában támadtak zavargások, melyek véres összefutásra vezettek a rendőrséggel. Braunschweigben a zavargások nagy méreteket öltöttek és sok üzletet kifosztottak. Csak késő este tudta a rendőrség a kivonult tömeget kardlapozva szétverni.

Mivel a rendőri nyomozás adatai szerint a legközelebbi napokban a fosztogatási akciók tervszerű fokozása várható, a rendőrfőnök tovább intézkedésig megtiltotta a szabad ég alatt tartandó gyűléseket, felvonulásokat és csoportosulásokat.

A birodalmi elnök Cuno tiltos tanácsot

birodalmi kancellára nevezte ki. A miniszteri lista a következő:

Igazságügyminiszter Heincz Károly, gazdasági miniszter Becker Hessen, munkügyi miniszter Braun dr., közlekedési és földmivelésügyi miniszter Müller dr., pénzügyminiszter Hermés dr., kincstári miniszter Albert dr., véderőügyi miniszter Gessler dr., forgalmügyi miniszter Gröner, postaügyi miniszter Sting, a belügyminiszter: von Bossert.

A birodalmi kancelláriában ma délelőtt a távozó és az új birodalmi kormány együttes tanácskozását tartott, mely alkalommal Wirth dr. átadta az ügyek vezetését Cuno birodalmi kancellárnak. Az együttes ülés után az új kormány tartott minisztertanácsot.

A pénzügyi bizottság megszavazta a városi póthitelt.

(A Szege tudósítójától.) Négy óra után néhány perccel nyitotta meg d. Somogyi Szilveszter polgármester a kiegészített pénzügyi bizottság szerdai ülését. A tárgysorozat legfontosabb pontja Scultéty Sándor városi főszámvévőnek az új póthitelre vonatkozó előterjesztése volt, amit Balogh Károly pénzügyi tanácsnok ismertetett a bizottsággal.

A kérdéshez elsőnek Wimmer Fülöp szól hozzá. A főszámvévő előterjesztése teljes mértékben megnyugtató, mert kitűnik belőle, hogy a felkiadásokat bőven fedezi a város jövedelm-többlete. Azonban a jövő év terheire is gondólnia kell a város tanácsának. Kételkedik abban, hogy az állam által átengedendő adó-nemekből, különösen a kereseti adóból, amely tovább már nem nyújtható, kikerülnek azok a milliók, amelyek szükségessé válnak a jövő év folyamán. Eppen ezért a városnak azt a jövedelemforrását kell kihasználnia, amely a legrealisabb vagyona és ez a földbirtoka. A negyvenkétezer katasztrális hold bér föld jövedelme az idén mindössze nyolcvanhárommillió korona, tehát a holdankénti átlag alig kétezer korona, ami husz kiló búzának felel meg. A városi földek hozadékát tehát feltétlenül emelni kell, mert hiszen mindenhol az országban 100—150 kiló buza az átlagbér. A város mindaddig nem kecmereg ki a pénzügyi zavarokból, amíg a földek jövedelmét nem szaporítja, de joggal fél attól is, hogy idővel még bizonyos földek eladására is sor kerül.

Wimmer Fülöp helyesléssel fogadott felszólalására Bokor Pál polgármester-helyettes válaszol. Kijelenti, hogy a város rövid három év alatt háromszor emelte a földbérletet és a

mai bérek meghaladják a békebeli bérek hatvanzorosát. (Wimmer Fülöp: De az élet többszörösen drágult!) A tanács foglalkozott már ezzel a kérdéssel és elhatározta, hogy mérsékelten ugyan, de emeli a földbérletet, azonban csak a jövő év folyamán. Tiltakozik az ellen, hogy minden terhet egy kereső osztályra, a bérletre hárítsa a város. Minden réteget egyenlő mértékben kell megterhelni. A városi bér földek bérleti megelégedettek (Wimmer Fülöp: Én még elégedett bérletet nem láttam.), megélik a bérlet jövedelméből, ennek pedig szociális jelentősége van a földbirtokreform szempontjából. Ne mindig a városi lakosság, a kereskedők és iparosok fizessenek, hanem fizessen végre az is, akié a föld, mert ez hajtja ma a legnagyobb hasznát.

Ezután a polgármester reflektált Wimmer Fülöp szavaira. Értesítése szerint a kereseti adóból legfeljebb hetvenmillióra számíthat a város. Már pedig abban az esetben, ha a kormány január elsejével valóban megszünteti a városi tisztviselők támogatását, az kétszáz-tizenhatszázmillió koronával terheli meg a jövő évi költségvetést. A városi földek bérjövödelmének emelésére vonatkozólag kijelenti, hogy a város 42.000 hold bér földjéből alig nyolc ezer hold az elsőrendű termő föld, a többi maximuman négy mázsa rozsot termő homok, tehát két mázsa buza bért nem követelhet a város. (Wimmer Fülöp: Egy is elég átlagban.) Van a városnak olyan földje is, amelynek holdjáért buzavetetés árverésén mindössze kilenc kiló búzát kapott. Tiltakozik az ellen a vád ellen, amely szerint a város tanácsa egyoldalúan kedvezne a bérletnek, akik most jobb helyzet-

ben vannak ugyan, de ez előtt évlizedekig nyomorogtak.

Balogh Károly pénzügyi tanácsnok ezután a Városi Tisztviselők Egyesületének a beszerzési segélyekre és a nem szorosan vett alkalmazottak válságsegélyének emelésére vonatkozó kéréseit ismertet. Elmondja, hogy a főszámvévő előterjesztése ezeket a kérelmeket is megoldja, a természetbeni ruhajárandóságot azonban nem pótolhatja a város, mert annak évi készpénzértéke az árvízsgáló-bizottság számítása szerint családtagonként 112.000 korona. A főszámvévő előterjesztését lényegében elfogadja, de olyan formában, hogy a tanács gondoskodik a községi vagyon helyesebb kiszanálásáról és erre vonatkozó javaslatát már a jövő hónap folyamán terjeszti a pénzügyi bizottság elé, mert bizonyosan tudja, hogy a jövő évi költségvetés kétszázhatvanmillió koronás végösszege a gyakorlatban négy-ötshatvanrannyi lesz.

Wimmer Fülöp indítványára ezután elhatározta a pénzügyi bizottság, hogy a beszerzési segélyt azoknak a tanítóknak is kifizeti a város, akik az államtól nem kapják meg.

A polgármester ezután a város előterjesztett vagyonmérlegéhez fűz néhány reflexiót. Szerinte a kedvező eredmény csak papíron van meg, a valóság az, hogy a város pénztára nem tudja majd a megszavazott összeget december elsején kifizetni, mert a függő követelésekhez nem jut hat hozzá.

Scultéty Sándor főszámvévő: Én egészen másképp látom a kérdést, mint a polgármester ur. A város aktív mérlege ötvenmillió korona.

Wimmer Fülöp: És az ötvenmillió mellett a bukást kell bejelentetnünk. (Derűtlenség.)

Scultéty Sándor: Huszonkétmillió korona olyan követelésünk van, amit rövidesen megkapunk, vagy előleget vehetünk fel rá.

Balogh Károly: Ez különben részletkérdés, nem is tartozik a pénzügyi bizottság elé, hanem a tanács adminisztratív ügye. A tanács majd megoldja a problémát.

Dr. Somogyi Szilveszter: Ha a főszámvévőnek és a város pénzügyminiszterének ez az álláspontja, én tisztelettel megnyugszom.

A pénzügyi bizottság így módosítás nélkül elfogadta a főszámvévő előterjesztését, ami legalább erre az esztendőre megoldja a tisztviselőkérdést. Néhány kisebb ügy letárgyalása után az ülés véget ért.

Basilides Mária a bűnfelek között.

A háborúval kapcsolatos nevezetes bűnpörök sorozatát a szabadkai katonaszabadítási bűnpör nyitotta meg.

A vádlottak társadalmi kapcsolatai miatt bíróküldés vált szükségessé és ezért a magyar királyi Kuria delegálása folytán a pozsonyi királyi törvényszék tárgyalta az ügyet 1915 június havában. Egyik szabadkai orvos védője a pozsonyi törvényszék delegálása folytán a bűnügy iratait csak Pozsonyban tudta áttanulmányozni. Tanulmányozás közben tapasztalta, hogy a detektívek a vádlottaknál tartott házkutatás alkalmával minden darab papirost lefoglaltak és mint bűnjelet becsomagolva az iratokhoz kapcsoltak.

A védőügyvéd ezek között a bűnfelek között a következő tartalmu sürgőnyt is talált:

„Vasárnap nem utazom, hétfőn érkezem. Basilides.”

A főtárgyaláson, mint korábban szerepelt dr. Császár Pál budapesti detektív-csoportvezető, aki a szabadkai ügyekben a nyomozást vezette. Kihallgatása közben a védőügyvéd váratlanul azt kérdezi a csoportvezető detektívtől, emlékszik-e, hogy a bűnfelek közé sorolt egy sürgőnyt, amelyet Basilides nevű egyén küldött a vádlott orvosnak.

A tanu összeráncolta a homlokát és kijelentette, hogy igen is emlékszik rá.

A védő kérésére az elnök felmutatta a sürgőnyt a tanúnak és a védő tovább kérdezte: — Mondja meg tanu ur, miért foglalta le ezt a sürgőnyt és milyen értelmet tulajdonított annak?

Mielőtt a tanu felelt volna, a főtárgyalási elnök — megérve a helyzetben rejlő humort —, valamint a védők is, megfeszített érdeklődéssel várták a detektív-vezető választát, ami így hangzott:

— Kérem, nagyságos elnök ur, tekintetes ki-

rályi törvényszék, én ezt a sürgönyt azért foglaltam le bűnjelként, mert abból azt állapítottam meg, hogy a vádlott orvoshoz egy bűntársa jelentkezett sürgönyileg látogatásra, hogy együtt végezzék a katonaszabadításokat.

— És miért következtette Ön ezt a sürgönyből?

— Azért, mert a látogatás ideje beleesett a katonaszabadítás időszakába és mert a sürgöny küldőjének neve nagyon gyanús volt.

A főtárgyalási teremben kitört a hangos kacaj, a védő pedig megmagyarázta Császik urnak a helyzet mibenállását:

— Látja kérem, ilyenek az Önök bizonyítékai. A vádlott orvos, a szabadkai filharmonikus zenekar egyik vezető tagja, hangversenyt rendezett és Basilides Mária operaénekesnő küldötte neki a bűnjelként besorozott sürgönyt a hangverseny napjának megállapítása céljából. Ugyanaznap, amikor Önök a házkutatást végezték a vádlott orvos urnál, délelőtti látogatásban volt ott a városi zenede igazgatója és Önök őt is késő estig bűnjelként kezelték az orvos ur lakásán.

*

Eszembe jutott ez a kis apróság most, amidőn Basilides Mária művésznő Szegeden vendégszerepelt és aki eddig bizonyára nem tudta, hogy az ő sürgönye valamikor bűnjelként volt becsomagolva egy nevezetes bűnpör aktái közé, — mert a neve gyanús volt a detektívek előtt.

Bramin.

Weimarban

a Német Írók Védőszövetségének élénk propagandája folytán, Goethe és Schiller klasszikus városában is hajlékot talált a „modern” dráma. A kis thüringiai város színháza, a Residenz Theater ugyanis most egy izig-vérig expresszionista darabbal próbálkozott meg, még pedig nagy sikerrel, mert a közönség örömmel karolta fel a kísérletet, úgy hogy a direktió elhatározta, hogy továbbra is ebben a stílusban fogja munkarendjét összehangolni. Bernhard Bernson egy kis egyfelvonásosa, „A felszabadítottak” volt az első ilyen darab, amely a legszélső expresszionizmus jegyében mutatja be a renaissance idők erkölcsit — vagy ha jobban tetszik erkölcstelenségét. A darab alakjainak egy része féktelen szenvedélyeik folytán állati gondolkodásra és cselekvésre ragadtatott ember, részben pedig vértelen üres téma, mint a darab papja és orvosa, akik a morál magas piedesztáljára kapaszkodva tartanak erkölcsi prédikációkat, jóllehet jó maguknak van legtöbb okuk szégyenkezni cselekedetük miatt. Játsszik még a darabban Valaki, aki egy bűnös élet után megtérve, bűnbocsánatot ígér az Ádám és Éva alakjában beállított, fogságban lévő emberiségnek. Cselekménye a darabnak nem is igen van, nem történik semmi a színpadon és a történetet is csak a két börtönőr, aki két poldárisan ellenkező világnézetet vall, magyarázza el. Persze ez a magyarázat nem folyik le minden vita nélkül és eközben hangzik el néhány olyan súlyos szó a színpadon, ami félig-meddig jogosulttá teszi a darab előadását. Különben a szimbolizmus uralkodik az egész darabon és ez előtt persze az egyén teljesen háttérbe szorul. A vége a darabnak az, hogy a férfi és a nő feltörik börtönük kapuit, de megjavulva távoznak onnan, ami az egyik börtönőr szavainak köszönhető. Ezt a börtönőrt maga a szerző játszotta, aki így mint színész is kivehette részét darabja nagy sikerében. Mindenesetre jellemző arra, hogy Németországban mennyire tért hódított az expresszionizmus, futurizmus és a többi hasonló irány, hogy most már Goethe egykori színháza, amely pedig sokáig szinte szimboluma volt a klasszikus drámának, kénytelen volt kitérni kapuit az ultramodern irodalomnak.

A Ku-Klux-Klan

titkos szervezet követőinek erőszakosságai komoly helyzetet teremtettek. A szervezet tagjai azt tüzték ki, hogy minden eszközzel küzdenek a közéleti erkölcstelenség ellen és a gyilkosságtól sem riadnak vissza. A szervezet vezetői jelenleg Washingtonban tartózkodnak és tárgyalásokat folytatnak Harding elnökkel.

ROYAL-kávéházban minden este

Móritz Laci

budapesti énekes bohém primás muzsikál. 188

Mindent szabad a vendéglősnek . . .

(A Szeged tudósítójától.) A fontosabb élelmickek árcsökkenése, amely az utóbbi hetekben tapasztalható, nagy megkönnyebbülést okozott az összes magánháztartásokban. A beállott olcsóbbodás semmi esetre sem oly nagy, hogy lényeges árleszállítást várhatnánk, vagy követelhetnénk a közvetítő kereskedelembe az ipari cikkek után is. Világos azonban ezzel szemben, hogy drámalesést sem várhatunk sehol, amíg a hus, a zsir és a liszt ára a mai nivón áll. A közönség ebben a tudatban egyelőre stabilizálódottnak látja a helyzetet.

A közönség azonban téved. Az árak ellenőrzésével megbízott hatóság nem teljesíti úgy a kötelességét, mint azt a közérdek kívánná. Anyira nem félnek tőle egyesek, hogy az élelmickek olcsóbbodása ellenére is tegnapról-mára olyan vakmerő drámalesést történt Szegeden, amely kihívóan provokál minden eddigi türelmességet.

Természetesnek találunk, ha a zsir árának hetven százalékos, a hus és liszt árának lényeges csökkenése után a vendéglői árak skálája kissé megváltozna, még pedig lefelé irányuló tendenciával. Ma megváltoztak ugyan a vendéglői árak, de ellenkező irányban. Az étlapok árlemelést mutatnak. A legutóbbi hetekben nem

ez az első eset, amikor a vendéglősök előzetes bejelentés nélkül magasabbra javítják át az étlapok kaligrafikusan megrajzolt számjegyeit. Ezt a cselekményt rendszerint egy kis előzetes és futólagos megbeszélés szokta megelőzni. Csak néhány eldobott mondat és alea jacta est. Ha a jámbor olvasó két, vagy ennél több vendéglőst karonfogva lát az utcán, akkor másnap feltétlenül változást lát a vendéglői étlapokon is. És mindig emelkedő változást.

Ma azonban miért emelkedtek az árak a vendéglőkben? Miért lett drágább a husétel, mikor olcsóbb lett a hus, olcsóbb lett a zsir és miért lett drágább a tészta, mikor olcsóbb lett a liszt és miért lett drágább mindezeknél fogva a rántottleves? Két hónappal ezelőtt, amikor még tetőpontján állott a drágaság, 10—15 koronáért lehetett egy levest enni, 160, maximum 200 koronáért husételt kapunk és 50 koronáért tésztát. Ma a következő árakkal dicsekszik az étlap: husleves 12, rántott leves 20, sertés-karaj 240, nyárs filée 220, borjúsült 220, paprikás szelet 220, tészta 70.

Csak ezt a néhány adatot közöljük azzal, hogy ezek az árak tegnapról mára emelkedtek ennyire. Ezt az emelést nem lehet megindokolni.

Hirek

A Szilágyi-affér epilógusa.

A kolozsvári Keleti Ujság november 18-iki számában a következő hír jelent meg: Bukarestből táviratozták, hogy a Szilágyi-affér mára hivatalosan befejezetett, a külügyminisztérium ugyanis a következő kommunikét tette közzé:

Magyarország követe kormánya nevében a külügyminiszter előtt sajnálatának adott kifejezést Szilágyi képviselő beszéde felett és kijelentette, hogy a magyar kormány nem azonosítja magát a képviselő kijelentéseivel. Az oláh kormány ezelezt az incidenst a maga részéről befejezettnek tekinti.

Mi úgy voltunk értesülve, hogy a magyar kormány a leghatározottabb formában tiltakozott az oláh beavatkozás ellen, amellyel Bukarest korlátozni vagy terrorizálni próbálta a magyar parlament szólásszabadságát.

— A harmadik irodalmi estét csütörtökön este tartják meg a Tisza-szálló éttermeiben, amelyen Lovik Károly, lapunk felelős szerkesztője először szerepel a szegedi közönség előtt. Érdekes intimizációkat és epizódokat fog elmondani az ujságcsinálás óráiból. A felolvasás 9 órakor kezdődik, aki vacsorázni akar, legyen már előbb az asztaloknál, mert kilenc órakor az ajtókat bezárják és nem szolgálnak fel többé. Asztalokat a Thália könyvkereskedésben (telefon 3—37) lehet előjegyezni.

— Pedlow Európába érkezett. Pedlow kapitány a budapesti gyermekeknek szánt szeretetadományokkal Európába érkezett.

— Vasárnap országos vásár lesz Szegeden. Vasárnap tartják meg Szegeden a Katalin-napi országos vásárt. A rókusai állomás mögötti vásártérre vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható. Mivel a város első állategészségügyi kerületében seriésvész van, a Tisza és a körülváros közöttei területeiről seriés nem hajtható fel a vásárra, sőt ezen a területen kereszttől csak kocsin szállíthatják a sertéseket a vásártérre.

— A tanítónőknek tilos férjhezmenni — Angliában. Az angol közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot dolgoztat ki, amely eltiltja állásuk elvesztésének terhe alatt a tanítónőket a férjhezmeneteltől. A törvényjavaslat előreláthatólag 1923 január elsején lép életbe. Ennek hírére csak magában Londonban 3800 tanítónő ment sürgősen férjhez ijedtükben, hogy állásukat később eltalálják veszíteni.

A szegedi leszámítoló és pénzváltóbank Kölcsey- és Káráz-utca sarok, mint a Magyar Leszámtoló és Pénzváltóbank, Budapest alapítása és a devizaközpont bizományosa a legelőnyösebb feltételek mellett vesz és elad valutákat és devizákat, valamint a legelőnyösebben bonyolít le mindennemű fözsdéüyleteket. Legelőnyösebb ártételek Fűrészről készülnek, Korona-utca 3.

— A forgalmi adó-blokkok ára. A forgalmi adóhivataltól nyert értesülésünk szerint a blokk-rendszer ügyében a pénzügyminiszter újabb körrendeletet bocsátott ki. A rendelet szerint az adóköteleseknek az első heli blokk-szükségletet a forgalmi adóhivatal kiküldöttétől, a továbbiakat pedig a forgalmi adóhivatalban kell átvenniük. A blokkok tértési árát a beszerzési ár felében állapította meg a pénzügyminiszteri körrendelet, ami most tizenegy korona.

— Gyászistentisztelet Bécsben Ferenc József emlékére. Egy monarchista ifjúsági szervezet ma a kapucinusok templomában gyászistentiszteletet tartott az elhunyt I. Ferenc József lelküdvéért. Utána Ausztria monarchista ifjúsága nevében koszorú helyeztek az elhunyt uralkodó sírjára. Tegnap Bécsben tiltakozó gyűlések voltak Wolff ezredes letartóztatása ellen.

— Téli szünet a Tiszán. Csütörtökön, november 23-án délután 2 órakor indul Szegedről az utolsó szénélvisszajáró hajó Csongrád felé. Csongrádról pénteken hajnalban 3 órakor indul tovább Szolnokig és onnan nem jön többé vissza. Ezzel kezdetét veszi a szokásos téli szünet a Tiszán s a hajók téli kikötőikbe vonulnak.

— Meglepő eredmények a Friedmann-szérummal. A porosz országgyűlésen két év előtt élesen megtámadták a kormányt, amiért nem tiltja el a Friedmann-féle tüdővészellenes gyógyszert, amelyről azt hirdetik, hogy biztos orvosság. Ennek megvizsgálására egy huszonnégy tagú bizottság alakult, amely most tette közzé két év alatt szerzett tapasztalatait. A szakvélemény megállapítja, hogy a Friedmann-féle védő-és gyógyszer ártalmatlanságára nézve egyhangú a megállapítás, sok orvos ezzel a szerrel meglepő eredményeket ért el tüdővész betegekkel, vannak azonban, akik kétségbevonják a hasznát. Olyan tuberkulózis esetekben, amelyeknél műtét beavatkozása volt szükséges, továbbá friss fertőzésnél, spanyolnátha után s mindenekelőtt tuberkulotikus gyermekekkel a szakbizottság az állítólag elért meglepő gyógyulást kétkezzel fogadja.

Kereskedők adógyűlése. Felhívjuk a Szegedi Kereskedők Szövetségébe tömörült összes kereskedőket és piaci árusokat, hogy a Lloydban folyó hó 23-án, csütörtökön délután 6 órakor megtartandó nagygyűlésen okvetlenül teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: Állásfoglalás a blockrendszer tárgyában és ismeretelése a vagyonszállás kedvezményes lerovásának. Az elnökség.

436

Az előadások péntektől kezdve köznapokon fél 5, fél 7 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor kezdődnek a Belvárosi Moziában.

Divatos, tartós férfikalapok

1300 koronától feljebb.

Elegáns selyem kötött nyakkendők, ingek, gallérok, kötött kabátok, jamperek, fiú és leányka téli garnitúrák dúsz választékban.

316

FISCHER, KÖLCSEY-UTCA 4. SZ.

— **Női kézimunkák Angliában.** Mr. Collins Donald, az angol vöröskereszt társaság tagja, (London, 38. Abbsy Road) a magyarországi nyomor enyhítése céljából egy londoni céggel megállapodott, amelynek értelmében a cég mindenféle kézimunkát átvesz. Mr. Collins Donald ezen az uton is felkéri mindazokat a hölgyeket, akik érdekelve vannak s akik Angliában piacot óhajtának teremteni kézimunkájuknak, hogy azokról részletes leírást, esetleg mintát adjanak. Angliában különösen abroszok, miliók, továbbá mezőkövesdi és torontáli hímzések iránt van érdeklődés.

Takarítónők felvételnek a Belvárosi Mozi-ban, jelentkezni lehet az irodában.

Brilliant, aranyat, ezüstöt, müfogakat bevált a legmagasabb áron *Ausländer*, Kigó-utca 6. 346

— **Millerand vonata gyorsasági rekordot** te-mertett. Millerand francia köztársasági elnök külön-vonata, amely a retendeti ünnepségről hazatérőben a notabilitásokat vitte Parisba, gyorsasági rekordot állított fel. A 84 kilométeres utat 35 perc alatt tette meg, ami óránkénti 144 kilométeres gyorsaságnak felel meg. A nagy sietségre egyébként azért volt szükség, hogy Poincaré, aki a vonaton volt, aznap este rendkívüli minisztertanácsot hívasson össze a lausannei konferencia dolgaiban.

A zsidó főiskolai hallgatók 1922 november hó 3-án délután fél 5 órai kezdettel a hitközség székházában nagyszabású kulturális rendeznek. A műsor sikerét Ödri Kató, Gábor Arnoldné, Juhász Gyula, Benkő Miklós biztosítják. Jegyek elővételben Bartos Lipót könyvkereskedésében és a rendezőségénél kaphatók. 435

A porosz-francia hadjárat idejéből való az a gyönyörű szerelmi történet, melyet „Liliom a viharban” címmel Várkonyi Mihály és Makay Margit játszanak meg utólagos művészet-tel. Ugyanekkor ujtja fel a Belvárosi Mozi a felejthetetlen szépségű „Mesebeli herceg” ame-rikai életképet, melynek rendkívül diszes kiállít-ása és egyszerű megrendezése a fimet az elmúlt idény filmjeinek koronájává avatja.

— **KULFÖLD.** Nyolcvanhét éves női szenátora van az amerikai szenátusnak, aki tegnap elfoglalta helyét. Általános tisztelettel fogadták és a hírlapírók kérdé-sekkel ostromolták. — **Londonban** komolyabb össze-ütközések támadhatnak, ha a munkanélkülieknek ma délutánra tervezett felvonulása a rendőrség tilalma ellenére is megkísérli a whitehalli városnegyedbe való behatolást.

— **Betiltottak egy riportlapot.** A belügyminiszter Budapestben, a Bárd-nyomda (VII. Miksa-utca 17.) előállításában és Herczeg Kálmán szerkesztésében megjelenő *Pesti Figyelő Riportlapja* című időszakai sajtótermék további megjelenését és terjesztését meg-tiltotta, mert a nevezeti lap csaknem minden cikkében egyesek családi és magánéletének belső ügyeit tár-gyalja, anélkül, hogy ezt a közérdek kívánja és ezzel a közrendet és a közérkölciséget sérti és veszélyezteti.

— **Vissza a kabáttal...** Megirtuk tegnap, hogy egy gyógyszerészhaligatát ismeretlen tette-sek megtámadták a Boldogasszony-sugáruton, saját tokosával fejbeverték és elvették a téli-kabátját. A rendőrség megindította a nyomc-zást, amely nem várt eredménnyel járt. Kiderült ugyanis, hogy az éjszakai támadásból semmi sem igaz, hanem az illető maga adta el a kabátját, amit a rendőrség előkerített és vissza-adta tulajdonosának. A dolog akként magyaráz-ható, hogy az egyetemi hallgatónak kissé jobb kedve támadt a szokottnál és e kedélyességből származott a kabátatlanság története. A beállított fordulat mindenestre rehabilitálja a rendőrsé-get, amely éberen őrködik a Boldogasszony-sugárut éjszakai járőröknek biztonságára.

Legjobb női kalapudonságok legolcsóbb áron **Fazekas Nővéreknél**, Iskola-utca 18. 257

— **Németország nem ad vizumot magyarorszá-giaknak Bécsben.** A bécsi német követség ausztriai és magyarországiaknak Bécsben egyáltalán nem ad utlevélre vizumot, mert rájöttek, hogy csak azért utaznak Németországba, hogy a valutakülönbséget ki-használva, mindent olcsón összevásárolhassanak.

A Korzó és Széchenyi Mozik előadásai-ka-t péntektől kezdve fél 5, fél 7 és fél 9 óra-kor kezdik.

Villamos berendezést és javítást jutányosan készít **Sebestyén Marcel** Valéria-tér 6. Telefon 15-46. 239

— **Elkészülnek az őszi földmunkákkal.** A múlt hónapi esős időjárás erősen hátráltatta az őszi mun-kálatokat. A jelenlegi tartósan látszó száraz időjárás azonban alkalmat nyújt arra, hogy a mulasztásokat pótolják. Értéslésünk szerint a Szeged környéki föld-ken már annyira előrehaladtak az őszi földmunkálatok, hogy néhány nap alatt mindenütt elkészülnek, termé-szetesen csak akkor, ha az időjárás nem változik meg.

Gázvezetékét felelősség mellett kifumatom. **Havas mérnök**, Fodor-utca 2. Tel. 17-79. 75

— **Befejezték a köztisztviselők tűzifa-kiosztását.** A köztisztviselők kedvezményes tűzifa-kiosztását a szövetkezet 1922 november 25 én befejezi. Mindazok az igényjogosultak, akik fajtárványukat még nem vették át, haladéktalanul jelentkezzenek.

Hölgyeim! Izléses leányka- és fiuruhát és kabátot készít Kovácsné gyermekruha-divatterme, Vár-u. 4. 41

Villamos thermofor reuma gyógyítására **FO NYÓ** **SOMI** világítási vállalatánál kapható. 73a

Házat! Földet! Üzletet!

mindig a legelőnyösebben **Szabó** ingatlan iroda által, vehet vagy eladhat Takaréktár-utca 3. Telefon száma: 10-54. — Szolid és a legmegbízhatóbb. Állandó nagy előjegyzés házak, földek és üzletek eladására. 147

Közgazdaság.

Aláírták a cseh-magyar gazdasági szer-ződést. A hetek óta falyó magyar-cseh gazda-sági tárgyalás végre eredménnyel járt, ameny-nyiben a magyar és a cseh kormány megbí-zottai ma délelőtt a külügyminiszteriumban aláírták a magyar-cseh kereskedelmi szerződést. A szerződés nagy általánosságban foglalja a két ország kereskedelmi viszonyait. A rész-letes árucserre egyezményre vonatkozó tárgya-lás csak a jövő héten kezdődik. A cseh meg-bizottak ma visszautaznak Prágába és bemu-tatják kormányuknak a ma megkötött szerző-dést, amely csak a ratifikálás után lép életbe.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az érdekképviseletközi konferencia határozata alapján készített felterjesztésében a tarifaemelés revízióját kéri a kormánytól.

Az angol gyapotipar válsága. Negyven év óta nem volt a Lancashire gyapotiparban oly pangás, mint most uralkodik. Az ipar vál-ságát még fokozza, hogy nemsokára következ-nek a téli napok, amelyek alatt amugy is csökken az üzem.

TŐZSDE

A deviza központ árfolyamai Valuták: Napoleon 8800, Font 10600—10900, Léva 1750—1850, Dollár 2350—425, Fr. frank 168—74, Márka 40—45, Lira 109—114, Osztrák korona 330—45, Lei 1550—1650, Szokol 75—79 Sv. frank 440—55, Kor. dinár 3360—3520, Lengyel márka 1575—1675, Holland forint 928—43, Belga fr. 158—61.

Devizák: Amsterdam 929—43, Bukarest 1550—1650, Koppenhága 475—485, Krisztiania 433—43,

London 10600—10900, Berlin 40—45, Olasz 109—114, Páris 168—74, Prága 75—79, Stockholm 630—45, Svájc 440—65, Bécs 335—45, Zágráb 840—880, Newyork 2350—425, Varsó 1575—1675, Szófia 1750—1850, Brüsszel 158—63.

Zürichi tőzsde. a) Nyitás: Berlin 0.08%, Hollandia —, Newyork 534%, London 24.04, Páris 38.70, Milanó 24.80, Prága 17.00, Budapest 0.22%, Zágráb 2.15, Bukarest —, Szófia —, Varsó 0.03%, Bécs 0.0073, Osztrák bélyegzett 0.0075.

b) Zárlat: Berlin 0.08%, Hollandia 217.50, Newyork 534.75, London 24.07, Páris 38.70, Milanó 24.80, Prága 17.00, Budapest 0.22%, Zágráb 2.05, Bukarest 3.45, Szófia 3.95, Varsó 0.03%, Bécs 0.0073, Osztrák bélyeg-zett 0.0075.

A Magyar Általános Takarékpénztár értékpapir és devizamegbizásokat gyorsan és kulánsan teljesít, 186

Magánforgalom az egész délelőtt folyamán a kö-zepesnél csekélyebb volt. A reggeli órákban minimális volt az érdeklődés és kötések csak elvétve jöttek létre. A délelőtti későbbi folyamán valószínűleg a Bécsből érkezett kedvezőbb árfolyamok hatása alatt lassu javu-lás állott be s különösen az arbitrárs papirokban több száz koronás árfolyam emelkedés volt észlelhető. Ezek az árfolyamok tartották magukat s bár csendes forga-lom mellett, de kedvező volt a hangulat s mindvégig az is maradt. Az Államvasut 24500—25000, Salgó 33500—34500, Rima 10200—11100, Kőszén 105000—106000, Izzó 33500—34250, Uriányi 48500, Lipták 3450—3050, Keglevich 7000, Vagon 7000, Egisz 2175, Neusch. Lichtig 1500, Hazai Fa 9600, Phöbus 5700, Szalámi 2700.

Terménytőzsde. Csendes forgalom mellett válto-zatlan áron tartottan alakult.

Hivatalos árfolyamok: Buza 76 kg.-os tiszavidéki 10000—10100, egyéb 9900—10000, 78 kg.-os tiszavidéki 10100—10200, egyéb 10000—10100, rozs 6600—6700, takarmányárpa 6800—6900, sörárpa 7300—7500, köles 8000—8500, zab 6550—6650, repce 14000—14500, korpá 4300—4400.

Telefon: **Korzó Mozi** Telefon: Igazg. 455. Pénztár 1185.

Csütörtökön, november 23 án
A szezon egyik legjobb két részes, 10 felvonásos vígjátéka:

ÉVA MAY, Huszár Károly,
Alfred Gerasch a főszerepben:

ÉVA KALANDJAI.
Leányszöktetés szárazon és vizen két részesben, 10 felvonásban.

I. rész: *Megjött a Baby Mexikóból.* 5 felvonásban.
II. rész: *Puffi, a rettenetes.* 5 felvonásban.

Mindkét rész egy előadásban!

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. A terem fűtve van.

Péntek, szombat, vasárnap

Az orleánsi szűz.

Monumentális történelmi dráma a XV. század francia történel-méből 2 részesben, 10 felvonásban.

Mindkét rész egy előadásban.

Telefon: **Belvárosi Mozi** Telefon: Pénztár 582. Igazg. 258.

Csütörtökön Csak egy napig!

A legjobb Várkonyi-film:

Liliom a viharban.

Szerelmi történet a porosz-francia háború idejéből
5 felvonásban.

Főszerepben: **VÁRKONYI MIHÁLY.**

Egyidejűleg:

A mesebeli herceg.

Amerikai történet 6 felvonásban.

Főszerepben: **ÁGNES AYERES.**

Előadások: 5, 7 és 9 órakor. A terem fűtve van.

Telefon: **Széchenyi Mozi** Telefon: 16—33.

Csütörtökön, november 23-án

HEDDY PORTEN, Huszár Károly, Liedtke
játszanak a szezon legújabb és egyik legjobb,

A HÁROM BOLYGÓ
című 6 felvonásos vígjátékában. Azonkívül:

1501-ES FEGYENC. Amerikai regény 5 felvonásban.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. A terem fűtve van.

Péntek, szombat, vasárnap

CHAPLIN játsza a főszerepet Bizet operájának, a „CARMEN”-nak 5 felvonásos filmparódiájában.

Azonkívül:

A vén bakancsos és fia, a huszár.
Szigeti József népszínműve 4 felvonásban.

Prologgal! Énekbetéttel!

BRILLIÁNS,

arany, ezüst
ékszerekre
legjobb vevők

Fischer Testvérek

ékszerészek

Szeged, Kárász-utca 10. sz.

Szenzációs

selyemudonságok
Wigner Testvérek

Kárász-utca 10. szám. 78

GYAPJUFONÁL

gyönyörű színekben érkezett 438

minden vastagságban

Ruha, bluz, kabát, keztyű kötésére

legnagyobb választékban!

KOSSUTH LAJOS-SUGÁRUT 1.

// Színház és Művészet //

A színház heti műsora:

Csütörtök: *Troubadour*, opera.
Péntek: *Cigányprimás*, operett. B. 5.
Szombator: 7 órákor: *Cigányprimás*. A. 5. — 10
órakor: *Csodagyerek*, bohózat.
Vasárnap délután: *Vigyen el az ördög*. — Este:
Cigányprimás.

Chopin-est.

Nyolc óra tájban még alig félig telt meg a Tisza koncert-terme. Egyre jött a közönség, amelynek nem a legnagyobb erénye a — pontosság. Zsibongás tölti meg a termet; a jelenlevők szétnéznek és szemlélik, hogy ki van jelen és ki nincs. Már zsufolva a terem. Láz az izgalom az arcokon. Mintha valami rendkívüli esemény előtt állanának, úgy várják az elkövetkezendő percek, magát az eseményt és annak előidézőjét, aki a művészszoza egyik foteljében pihengetve és elmélázva várja a kezdés pillanatát. A későn jövők még egyre szállingóznak, nem kis bosszúságára a már helyet foglaltaknak, míg végre kitárul a művészszoza ajtaja, rajta lép a művész, feligyekszik az emelvényre és játékba kezd. *Friedman* játszik áhitatos hallgatóság előtt (még a podiumon is ülnek) és *Friedman* nemcsak a zongorán játszik, hanem a közönség hangulatán is. *Chopint* közvetíti, a bánat, a lemondás, a szenvedés nagy zenei megszólaltatóját és egyszerre csak forróság üli meg a termet, a közönség exponálva van. *Chopint* hallgatja ritka gyönyörűséggel, az érzése szinte felolvad az érzelmes muzsikában és mámorosan tapsol, éljenez, amint *Friedman* (a fejedelmeknek is csak az egyik nevüket szokták leírni) befejezi a Chopin-számokat. *Friedman* jobbára *Chopint* tolmácsolja, a művészetén kívül benne és neki él, a kultuszát terjeszti hívón, buzgón, néha egy kis szubjektivitással, de nagyszertűn, áhitatosan, káprázatos virtuozitással és lenyűgöző és felemelő hatással. Ahogyan a des-dur, a d-moll Prelüd-öt, a Balladát, az e- és cis-moll Walzer-t, a gis-moll és a ges-dur Etüd-öt, a b-moll Sonata-t, majd a h- és b-moll Mazurka-t, a fis-dur Impromptu-t és az as-dur Polonaise-t megszólaltatja, az felejthetetlen élmény marad, mert nyomában a művészet szépségei keletkeznek. A közönség ünnepi csöndben hallgatta a művészt és lelkesedéssel, az elismeréssel, a köszönetnek szokatlan melegségével ünnepelte *Friedmant*, akinél a balkéz tudja, hogy mit csinál a jobb és aki két ráadással is szolgált. Szépséges, külső és belső hatásában egyaránt felejthetetlen, foglalatában művészi tartalma est volt (a „Friss Hírek” hangversenyirodája rendezte), amelyre lehet is, muzáj is visszaemlékezni...

* **Románia nem engedi Jászai Marit Kolozsvárra utazni.** Jászai Mari Kolozsvárra készült, hogy Petőfi 100 éves születésnapjának évfordulója alkalmából elmondjon néhány verset. Eppen vonatra akart szállni, amikor megérkezett a sürgöny, hogy a román kultuszminiszter tiltakozik odautazása ellen.

* **Hangversenyek:**
Nov. 25.: Este 8 órákor. *Heumann* Rózi dalénekesnő műsorán Nedda áriája Bajazzókból, Brahms, Lányi és Wolf dalok.

Jegyeket a Friss Hírek hangversenyiroda árulja.

Felelős szerkesztő: LOVIK KÁROLY.

Kiadó: „Szeged” lapkiadóvállalat r.-t.

Nyomja: Délmagyarország-nyomda, Szeged.

Női kalapujdonságokl egolcsóbban kaphatók
Knittel Konrádnál

Iskola-utca 26. szám, 34 Női és férfi kalapokat alakítunk.

Kézimunka műselyem
dekája 160 kor.

Gyapju, gyöngy, gobelin
Horgoló céna arany **Filet** minta céna

Librissa pamut nagy mennyiségben, leszállított árban kapható
Seelenfreundnénál, Tisza Lajos-körut 48.

APRÓHIRDETÉSEK

Üvegei bármily mennyiségben, férfiruhát, fehérneműt a legmagasabb árban veszek. Weissenberg, Attila-utca 8. 52

Brilláns ékszer, arany, ezüstbevitás. Bizományi áruk eladása. Tóth, Kölcsey-utca 7. 192

GUMIBÉLYEGZŐ nyomtatvány: Koroknay-nyomda Templom-tér 3. (Údvar.) 433

Üvegeket legmagasabb árban vesz. Ugyazintén férfi és női ruhareműt Révész, Hági udvarban. 60

Mindenkinél legmagasabb árban veszek: **Ócskavasat**, rezet, nikkel, ólmot, horgany-hulladékot, tollat, üvegeket, felső és alsóruhát. Boldogasszony-sugárút 40 sz., a Nagykörutal szemben. 248

IFJ. ZSEMBERI.

Takács és Bittera uri szabók Gizella-tér, Apolló Mozi helyén. Készítenek raktáron levő bel- és külföldi szövetekből jó szabásu ruhákat méltányos áráért. 437 Tisztviselőknél és egyetemi hallgatóknál kedvezmény.

Főzéshez nagyon gazdaságos puhafa érkezett. Hazai és külföldi szén, hasábos és aprított tűzifa házhoz szállítva kapható **Friedländer és Rónai**

Báró Jósika-utca 20. 343 Telefon 881.

Tiszta gyapju női kabátok 9800 kor. tól és gyermekkabátok, bluzok, pongyolák legolcsóbban **Winternitz Izidornál**, Széchenyi-tér, Jerney-ház. 240

Élethű műfogakat, fogtöméseket olcsón készít. Foghúzás. **Rácz Géza** Mikszáth Kálmán-utca 12. sz. (Bokor-ház.) 62

Elegáns jumperek, női és leánykagarnitúrák, veztyűk, harisnyák és mindenféle kötött és sző. öttárak

Lusztig Imrénél Széchenyi-tér 2. 104

Intelligens, gyermeknélküli német házaspár keres **hónapos szobát**, lehetőleg teljes ellátással, németül beszélő magányos hölgnél, avagy kisebb családnál. Esetleg a háztartás költségeit is magára vállalná. Telefon: 16—13.

Eladó és azonnal átvehető Békés megyében, fővonalon két **waggonos körzeti gőzmalom.**

Komoly ajánlatok a kiadóhivatalhoz „Gőzmalom” jelígre kéretnek, 440

NŐI- ÉS LEÁNYKAFELÖLTŐK, TÉLIKABÁTOK legnagyobb raktára **Winternitz Márton** Szeged, Klauzál-tér 2. szám,

Bőrkabátok

készen és méret után. Bőr-árugyár, Mikszáth Kálmán-utca 25. szám. 30

I-á bukk és gyertyánfa

apritva és hasábosan, ugyazintén hazai és külföldi **SZENEK** minden mennyiségben házhoz szállítva. Pontos kiszolgálás.

POLLÁK ANTAL tűzifa- és szénkereskedő Rákóczi-tér, Török-utca 1/a. 375

Tőzsdei jegyzés szerint

naponkénti legmagasabb árat fizetünk

hulladék rézért, 85 ólomért és horganyért.

Szvaion és Kucsos Püspökbazár, Tisza Lajos-körut.

Ruhaszövetek, bélésárak

Friedmannál, Korzó Mozi-ház. Városháza mellett.

Értesitem t. munkaadóimat, hogy vidéki munkáim befejeztem és ismét szívesen állok rendelkezésükre. **Szöke** fuvaros, Zákány-utca 23. Telefon 892. 426

MÉG MINDIG A LEGOLCSÓBB!

Jó vászon és sifon . . . 480 K Duplaszélés kamgarn . . . 1250 K
Női ruhaszövetek . . . 550 K Kosztüm-szövetek 950 és 1200 K
Dubl flanelok . . . 650 K 140 sz. öltönyszövetek . . . 1550 K
„Versenyáruház”, Reform. palota, gőzfürdővel szemben.

Sárcipő, hócipő

olcsó árai a kirakatban megtekinthetők 422

„TURUL” cipőgyár főraktára Szeged.

Ócska rézet, ólmot, bármilyen rézhulladékot legmagasabb napi árban veszek. **KOHN** zománcédenyüzlet, Tisza Lajos-körut 55. sz. Telefon: 15—35. (Mihályi fűszerüzlet mellett.) 123

Szabómunkások Termelő Szövetkezete

Kossuth Lajos-sugárút 49. sz.
A legújabb divat szerint készít: öltöny-, felöltő- és télikabát-fazont jutányos árban. 241

Nyúl bőrt 400 koronáig

mindenféle tollat, bőrt és gyapjút legmagasabb árban vásárol: **Rosner Ödön és Társa** Petőfi Sándor-sugárút 12. Telefonhívó 14—47. 391

Szegedi Forgalmi Bank R.-T.

Kárász-utca 16. 138
Alapítke 10 millió korona. Sürgőnycim: Bárdosbank. Telefon: 12—40, 8—65.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával. Átutalások a külföld minden fontos piacára. ÉRTÉKPAPIR-TŐZSDE-ÜZLETEK.

ÜZLETMEGNYITÁS!

Kelemen-utca 5. szám alatt most megnyitott fióküzletemben nagy választékban s legolcsóbban kaphatók csokoládék, cukorkák s egyéb különlegességek. Szíves pártfogás kér

Garai Emil
cukorka-nagykereskedő.

439 Nagyban és kicsinyben **azonnal szállít** raktáraitól, ugyazintén minden vasut- és hajóállomásra **HÁZTARTÁSI, IPARI ÉS GAZDASÁGI CÉLOKRA** **porosz-szenet,** kokszt, mosott kovács-szenet **VÁGÓ REZSŐ** Bl. 293 szénagykereskedő Budapest, V., Báthory-utca 5. Sürgőnycim: Tizezer Budapest. Telefon: 21-37, 114-77, 51-81.

Fodor Nemzeti Áruházában

Kárász-utca 11. (Kézművesbank épületében) a legkényesebb igényeket kielégítő férfi és női divatárak, kötött sapkák és sálak, mindennemű téli alsó ruhák, valamint férfi kalapok, sapkák, fehérneműek, bórdíszműárak, utazó cikkek stb. a legolcsóbb árban vásárolható. 13 Megtekintés vételkényszer nélkül.

„ARIADNE” Kötött- és Szövöttáru-gyár Részvénytársaság

SZEGED, TISZA LAJOS-KÖRUT 32. 89
Női és leányka kabátok. Garnitúrák. Swetterek.